

REVISTA ECONOMICĂ.

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul oficial al „SOLIDARITĂȚII”, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA” sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săseș), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănăfăna, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, (Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de vâstrare (Mercurea), Cassa de păstrare (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreană, Chiorana, Chiseteiana, Codreana, Codrul (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (T-Uzdin), Cordiana, Coroana (Bistrița), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Hașegana, Însoțire de credit (Veștem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul (Sângeorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf.), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Cornăreva), Murășiana, Murășianul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoiul, Noiana, Olteana, Oraviciană, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Cacova), Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugoș), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reuniunea de impr. și păstrare (Ilva-mare), Rîureana (Cap.-Mănăștur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Șoimul (Vașcău), Sebeșana (Sebeșul sds.), Secășana, Selăgeana, Sentinela, Șercăiana, Silvania, Speranța (Hosman), Steaua, Șoimul (Uioara), Târnyeană, Țibleşana, Timișana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sânămărtin), Vulturul (Tășnad), Zărândeana, Zlăgnea.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12.—, pe 1/2 an K 6.—

Redactor responsabil:
CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 filieri.

Incassarea pretensiunilor restante.

În articolul prim din numărul precedent al «Revistei Economice», am promis, că ne vom ocupa cu căile și mijloacele, prin cari băncile noastre românești — cu toată reducerea afacerilor lor active, cauzată de anumite replătiri de împrumuturi — pot avea și pentru anul acesta un venit mai potrivit după capitalurile lor. Ceeace am promis atunci, venim să ne îndeplinim prin rândurile de față.

Am arătat, că anumite replătiri de împrumuturi, ce se obsearvă la multe din băncile noastre, le reduc în mod însemnat afacerile active și în urmare putem conta cu siguranță, că, din cauza aceasta, și venitul lor va fi mai mic. Pentru contrabalansarea acestei reduceri de venit, am opinat, că — între împrejurările de azi — nu recomandăm inițierea de afaceri nouă, ci îndemnăm băncile, ca cu sumele ce incassează să-și replătească angajamentele pasive, reescontul și alte credite similare, iar eventualele surplusuri de numărare să le plaseze ca depozite fructifere la băncile mai mari. Ne-am dat seama, că, prin o astfel de procedură, veniturile băncilor se vor reduce și mai mult. Și cu toate acestea am recomandat-o, având convingerea intimă, că în chipul acesta se urmează mai bine și știind, că ni-se pot îmbia și alte căi și mijloace prin cari să putem ajunge să avem, la finea anului, venituri mai corăspunșătoare. Iar între aceste căi și mijloace ne-am

gândit în prima linie la *incassarea sistematică și energică a restanțelor*, înțelegem a pretenșiunilor active, rămase neregulate din trecut.

Pentru mulți poate va părea curios, că pe deoparte vorbim de replătiri de împrumuturi, ce produc abundență de numărare și pe de altă parte reclamăm incassarea energică a restanțelor. Este ceva paradoxal, însă adevărat. Căci trebuie să se știe, că nu toți debitorii replătesc împrumuturile lor. Le replătesc, de regulă, numai aceia, cari și în trecut erau oameni de ordine, cari țineau seamă de scadențe și cari ajungând acum la bani — caută să se mântue de datorii. O mare parte din debitorii băncilor însă, și acum — cu toată abundența de numărare — continuă a persista în indolență și nu-și regulează scadențele nici dacă au cu ce și pot să le reguleze. Prin aceasta se adună și sporesc și mai mult restanțele la bănci, cari se văd puse în fața unei grele alternative și anume: sau să facă bilanțuri cu dobânzi restante, abătându-se dela principiile solide de bilanțare din trecut, sau — menținând aceste principii — să sufere o însemnată reducere în cifra profitului curat. Pentru a evita însă și una și alta din aceste două posibilități, se impune — cum am zis mai sus — incassarea restanțelor.

La incassarea acestor restanțe trebuie să se purceadă cu precauțiune, cu tact și cu energie. Zicem anume cu precauțiune, pentru că între restanțe pot obveni și astfel de cazuri, la cari întârzierea de plată e motivată. Aci aparțin de pildă datoriile mobilizațiilor săraci, a căror familii, pe lângă toată bunăvoința, n'au

cum să-și aranjeze scadențele. Față de aceștia se recomandă toată bunăvoința și îndurarea. Tocmai de aceea restanțele trebuiesc percurse cu îngrijire și sortate cu tact, ceea ce — dat fiind caracterul provincial al băncilor noastre — nu va fi nici de cum greu de executat. Odată materialul sortat, trebuie purces cu toată energia la încasare. Față de acei debitori, despre cari se va constata, că nu au motiv să nu plătească și pe deasupra că dispun și de mijloace spre acest scop, nu mai e justificat nici un fel de considerație. Să fie provocați a-și satisface îndatoririle, iar dacă pe cale pacinică nu o vor face, să fie constrânși prin lege să o facă. Altcum nu se poate conta la încasarea restanțelor și la realizarea unor câștiguri faptice. Dar când vorbim atât de categoric, aceasta nu însemnează că față de debitorii băncilor, să apelăm imediat la advocați. Nu! Oricât de neglijenți ar fi ei, înainte de a-i împroruia să li se facă provocări energice, ba, va fi bine, să se facă și intervenții personale prin conducătorii de afaceri, intervenții, cari, de multeori, se dovedesc de foarte bune, și au rezultat mulțumitor. Iar când și pe această cale nu se poate obține rezultat, atunci pot urmă împroruierile.

Băncile noastre au avut în trecut destulă considerație față de debitorii lor. Pe timpul crizelor economice și lipsei de numărare, nu i-au silit la replătiri, ba au așteptat chiar și cu cametele ani de zile. Atunci eră justificat. Oamenii, nu aveau bani și deci nu puteau plăti. Azi însă, când abiă există econom, care să nu facă pe produsele sale bani nemaiauziți, când chiar și lucrătorul cu palma câștigă întreit ca în trecut — azi așteptările și considerațiile nu mai au loc. Azi băncilor trebuie să li-se dea ce este al lor. Trebuie să li-se dea răsplată pentru trecut și posibilitatea să-și încasseze câștigurile la cari au rezignat de ani de zile. Să li-se dea, căci această rezignare nu arareori a fost împreună cu rizic pentru bănci și acționarii lor. Și nu li-se dea, decât numai aceea ce le aparține după dreptate.

Dar pentruca debitorii să-și îndeplinească datorințele către bănci nu vor fi suficiente numai provocările și eventualele acțiuni sumare. E de lipsă, ca toți ceice au înțelegere pentru situația în care se găsesc băncile noastre, să-și facă datorința. În prima linie să și-o facă intelectualii noștri, premergând cu exemplul bun și sfătuind și pe cei mai puțin pricepuți să facă asemenea. Să caute să delătore din credințele țaranului nostru închipuirea, că după războiu, «se vor șterge» datoriile și băncile nu le vor mai putea pretinde. Să-i lumineze, că băncile au fost și vor rămâne aceleași și acum

și în viitor. Să-i facă atenți, că poate tocmai după războiu, mulți vor fi avizați să ceară sprijinul băncilor în scopul lucrărilor lor economice și că tocmai pentru aceea acum e bine și cinstit să-și facă datorința. În sfârșit să caute ca prin toate căile și mijloacele să stee în ajutorul băncilor.

Credem, că băncile române merită această considerație. De patruzeci de ani își fac datorința, ajutând și sprijinind cu creditul și obolul lor. Contribuirile lor pentru scopuri culturale românești ar fi poate de ajuns să-și reclame considerația, ce o cerem. Dar altele? Cine le-ar putea enumăra în cadrele unui simplu articol și în împrejurările de azi? Le vom arăta de altădată! Azi atragem atențiunea cetitorilor noștri asupra articolului ce-l publicăm în numărul prezent: «*Solidaritatea*» pentru școala comercială din Brașov, care încă este o dovadă a jertfelor pe cari băncile noastre le aduc în favorul popoului.

*

Multe din băncile noastre au, în rezervele lor latente, însemnate camete restante, neplătite de ani de zile. La unele aceste restanțe fac zeci și sute de mii. Ei bine, azi încasarea restanțelor acestora e o necesitate inomisă, căci numai pe această cale se vor putea arăta, la finea anului, profituri corăspunsătoare și faptice. Mențiunea rezervelor latente este tocmai ca în vremuri anormale, când câștigurile curente se reduc, să fie scoase la iveală și cu ajutorul lor să se întregească profiturile obicnuite. Să se scoată deci și la băncile noastre, însă nu numai în bilanț, ci prin încasarea faptică. La aceasta băncile române au tot dreptul. Să o facă dar cu orice preț!

Scumpetea.

Deși cu această temă, neînterupt foarte actuală dela începutul războiului, ne-am mai ocupat, revenim de nou asupra ei, pentrucă, de fapt, trăim sub presiunea unei scumpete enorme, care dă tuturor mult de gândit și provoacă mari îngrijorări în toate straturile societății. De aceea toată lumea se întreabă: cari sunt cauzele acestei scumpete și unde ne va duce ea?

Iată câteva păreri, drept răspuns la aceste întrebări.

Scumpetea se naște, când bunurile necesare pentru susținerea vieții, în locul prim mijloacele de traiu, se găsesse într'o măsură așa de minimală, că trebuie plătite cu prețuri neobicinuit de mari; în locul al doilea, când prin faliment de stat, ca urmare a unui războiu nenorocit sau a altor evenimente nefavorabile, în referințele statului față de statele învecinate, banul

se devalvează sau devine așa de rar, că noi, cu toate că avem din belșug produse agricole necesare vieții, nu le putem procura în măsură satisfăcătoare pentru acoperirea trebuințelor.

Cu revenirea împrejurărilor economice normale se va vedea, că, în cazul prim, în genere o parte a classelor populației productive a devenit mai bogată, și din contră mulți, din ceice trăiesc din deagata, au luptat cu greutate, s'au înglodat în datorii, ori s'au ruinat economic, pe când — în cazul al doilea — cu toată nădejde nici ultimei categorii nu-i merge mult mai bine, greutățile au să le suporte mai ales cercurile producătoare, cari și cu puținul ce câștigă nu pot să înceapă nimica, nefiind în stare să achite prețurile normale ale erei nouă.

În fine este un al treilea mod de scumpete, care nu-și are baza nici în lipsa de produse agricole, nici în lipsa de bani, ci numai în vivacitatea și iuțimea enorm de întărită a comerțului, așa că deși sunt cantități îndeajuns de hrană și produse ale industriei, aceste nu se pot transporta repede în locurile unde sunt reclamate, și pe lângă aceasta banul, necesar pentru mijlocirea și desfacerea schimbului ridicat de mărfuri, nu mai ajunge și, în viața practică, care acum pulzează înfrigorat, rămâne oarecum ascuns și pe un timp oarecare dispăre sau devine foarte rar. Acesta este timpul de aur pentru mulți, cari se ocupă cu comerțul și producția, și știu să folosească cu scrupulozitate momentul oportun.

Intr'un astfel de timp trăim noi acum. Și ne putem întreba cu tot dreptul: este oare scumpetea necesară sau îndreptățită? Răspundem: nu.

Deja cunoscuta teză despre ofertă și cerere, prin care trebuie să se reguleze formarea prețurilor, arată pe lângă laturea sa obiectivă și o lature foarte pronunțată, personală. Nu e de loc indiferent, că anume când duce economul în piață grâul său de prisos sau lemnele de foc luate din pădurea comună, și nici nu e tot una, că gospodăreasa, care trebuie să cumpere, caută să-și acopere trebuințele, în considerarea împrejurărilor, la *timp potrivit*, sau că, urmând unei inspirații nervoase la vederea număroaselor sale consoate târguitoare, plătește pe dată prețurile ce se cer, de frică, că, neglijând momentul, familia sa, ar trebui să ducă foame și să îndure frig.

Înlăturându-se din acțiunea reciprocă a ofertei și cererii momentul personal arătat, — pe de o parte *prin garantarea forțată a ofertei*, pe de altă parte *prin regularea* bine organizată pe cale socială sau de către autorități a *cererii*, s'ar sistă îndată prețurile arbitrare. Un ce asemănător a făcut guvernul cu privire la cereale și alte câteva articole; însă, durere, a făcut lucrul numai pe jumătate și cu remediul a venit prea târziu. Rechiziționarea generală și fixarea prețurilor maxime s'au făcut atunci când — cum s'ar zice — piatra a început a se rostogoli pe munte la vale. Deci a cerat să o oprească acum, în loc de a o fi oprit a se pune în mișcare.

Are economia națională ca atare, are binele de obște vre-un felos din prețurile horende acum în uz? De sigur nu. Dincontră, nenumărate existențe ajung la ruină din cauza lăr, îmbogățindu-se puțini pe ruina acestora.

Lucrătorului și peste tot cetățeanului, care nu poate aduna capitaluri — și numărul acestora e mai mare — îi este cu totul indiferent, dacă el câștigă pe zi 4 sau 12 coroane, dacă el, pentru acoperirea trebuințelor zilnice, în cazul prim cheltuiește K 3.80, în cazul al doilea de trei ori atâta. Și tot așa și pentru economia plugarului este asemenea, dacă el primește pentru o povară de lemne K 6.— sau K 18.—, în vreme ce el plătește în oraș pentru lucruri cumpărate K 5.— sau K 15.— și după aceea cele K 3.— i-se strecură printre degete întocmai ca mai înainte K 1.

Din contră nu e indiferent nici pentru binele de obște, nici pentru funcționar și peste tot pentru existențele, ale căror venituri nu corăspund scumpetei exorbitante de față, dacă mai poate ține echilibrul în gospodăria sa, sau se infundă în datorii, ori că trebuie să-și lase copiii să flămânzească, ajungând în lipsă și mizerie.

În categoria celor ce simt mai mult greutatea scumpetei, ce se răsfăță în dragă voie, sunt milioane de cetățeni. Sarcinile insuportabile ale acestora se puteau sistă ori măcar ușură dacă, s. e., în ziua declarării războiului guvernul ar fi decretat, că pentru durata războiului toate prețurile și toate retribuțiile, în oraș și la țară au să rămână neschimbate, pretutindeni, ca și în ziua precedentă. Adevărat, că această dispoziție ar fi fost caracterizată drept un mijloc de o simplitate înspăimântător de brutală. Mulți ar fi strigat în gura mare, că prin aceasta orice emulațiune are să se sisteze, cum și orice nizuință personală, jocul fructificator al concurenței; că inerție și indolență se va statornici pe întreagă linia, lenea și incapacitatea vor serbă orgii și că această retrogradare are să fie perirea noastră. Și totuși: nimica din toate acestea.

Nu putem să pierdem din vedere, firește, că suntem în stare de războiu, în care masse puternice de oameni merg tot înainte, purtate de o organizație și disciplină riguroasă, care constrânge pe fiecare luptător să aducă toate jertfele pentru binele patriei și nimenea să nu deie îndărăt, odată cu capul, din frontul de luptă.

Nu ar trebui oare, ca ceea ce se cere dela soldați înaintea dușmanului, să se pretindă, mutatis mutandis, și dela cetățenii de acasă? Nu ar trebui oare, ca și aceștia, în lupta cu nevoile zilei, să fie constrânși a aduce toate jertfele posibile în interesul obștesc?

Să se ceară numai un lucru, aceiaș activitate cu mâna și cu capul, ce fiecare a deprins-o de ani îndelungați, cu condiția însă ca nimenea să nu poată pretinde mai mult pentru prestațiunea sa decât până aci, mai departe, că pe cât e posibil, în fiecare zi să presteze cu 10—20 procente mai mult decât în vremuri obicinuite. Necesitățile războiului o pretind aceasta. Și

tot războiul nu permite să se întâmple greve, nici să rămână o palmă măcar de pământ nelucrat.

Și oare ar fi cu neputință crearea unei astfel de organizări a muncii? Sigur, că nu. Pentru că, vedeți, că câmpurile au fost lucrate și în acest an, cu tot războiul și lipsa de lucrători, așa că avem o recoltă strălucită, și superioară celei din anul trecut. Lucrările industriale și de fabrică stau deja sub controlul autorităților, ele — fiind războiu — ar trebui ținute ceva mai strict. Provederea marilor latifundii cu puteri de lucru o mijlocește statul chiar și în timp de pace. Și precum știm, s'au luat măsuri, ca în nici un sat să nu rămână măcar un petec de pământ nelucrat. Și dacă o comisie economică a fost investită cu puterea și mijloacele ca nimica să nu rămână părgănit pe hotarul comunei, pentru ce — fiind în timp de războiu — nu s'ar fi putut lua dispozițiile necesare, ca și roadele câmpurilor și grădinilor să fie transportate pe piață în modul și la timpul obicinuit, cum și în cantitatea obișnuită?

Pentru ce, s. e., nu s'a urcat și prețul sării și al tutunului? va trebui să lucreze statul cu pagubă?

Totul depinde de organizație; acesteia nimica nu-i este imposibil.

Că nu ne pierdem în utopii, ci ne mișcăm pe pământul real al posibilităților, ne convinge exemplul Germaniei, unde traiul este de prezent, pe lângă toată politica de infometare a Angliei, numai pe jumătate așa scump ca la noi. Acolo însă spiritul public este pătruns pe deplin de importanța momentelor grele prin care trecem și face totul pentru binele patriei și semenilor săi. La noi însă e altcum. Aici sunt multe, foarte multe elemente — le-am putea zice sălbătice — cari profită de perplexitatea și greutatea situației pentru a se îmbogăți în contul celor mai slabi și neajutorați, al căror număr se ridică la milioane. De aceea, războiul fiind o stare extraordinară în viața unui stat, trebuie, neapărat, să se facă uz și de mijloace extraordinare. Contra catastrofei, ce ne amenință din afară, ne apără organizarea unei armate de milioane. Pentru ce nu s'ar creă așadar și organizarea internă, care să apere contra unei catastrofe din lăuntru sute de mii de familii amenințate în existența lor?

Doar nu se face aceasta în considerarea dreptului individual, al libertății personale și a determinării din voință proprie? Libertatea noastră stă acum în vârful sabiei. Și datorită au cei chemați, să facă deplină ordine și să scutească, în aceste timpuri grele, prin dispoziții înțelepte, familiile nevinovate și indivizii, cari nu sunt în stare a se feri de vârtoarea, ce amenință să-i înghită.

Războiul, poate să mai țină mult, și cu fiecare zi soarta multora devine tot mai insuportabilă. De aceea se impun și alte măsuri, pelângă cele luate până acum de autorități, pentru a se pune stavilă scumpetei, mereu crescânde, care poate să devină catastrofală, mai ales în zilele de iarnă, cari întotdeauna spo-

resc întreg cortegiul de mizerii. Dar și pe mai târziu, pentru că, să nu ne facem iluzii, cu cât războiul va deveni mai îndelungat, cu atât mai mult mizeria va crește și situația în genere se va înrăutăți.

De aceea, repetăm, se impune luarea și de alte măsuri, excepționale, cari să salveze situația.

„Solidaritatea“ pentru Școala comercială din Brașov.

Cetitorii noștri desigur își aduc aminte, cum în primăvara anului trecut, „Solidaritatea“ s'a fost angajat să mijlocească dela băncile noastre românești și dela cei grupați în jurul lor ajutoare financiare în scopul zidirii noului edificiu pe seama școlii comerciale române din Brașov.

Mână în mână cu direcțiunea numitei școale și cu eforia școlară din Brașov, „Solidaritatea“, a început și a dus o întinsă propagandă pentru asigurarea mijloacelor financiare, necesare pentru noua zidire, proiectată cu suma de circa Cor. 300,000. Rezultatul acestei propagande a fost, că băncile noastre române cum și o seamă de particulari — cu deosebire foști elevi ai școlii comerciale din Brașov — s'au angajat prin declarațiuni obligatoare să contribuie cu suma de circa Cor. 160,000. — În vederea acestor angajamente și fiind bune speranțe a se mai obține ajutoare și din alte părți, s'au făcut serioase pregătiri pentru începearea lucrărilor de zidire. S'au publicat concurse de planuri, cari au fost studiate prin specialiști și s'a demolat chiar și vechiul edificiu. Într'aceea a izbucnit războiul, care a pus capăt oricărei acțiuni. Afacerea zidirii a trebuit să fie amânată.

Cu privire la incassarea sumelor subscrise prin corporațiuni și particulari, s'a stabilit, că „Solidaritatea“ să se îngrijească de contribuțiile băncilor, iar eforia școlară din Brașov de cele ale particularilor. „Solidaritatea“ a continuat și continuă cu incassările, și despre stadiul în care se află acum această afacere, secretarul însoțirii a prezentat direcțiunii sale un raport detaliat din care extragem următoarele:

1. Până acum băncile românești au subscris declarațiuni obligatoare și s'au angajat să contribuie cu suma de Cor. 94,950.

2. Din suma subscrisă, care urmează a se incassa în rate anuale, în cursul anului trecut și a celui prezent s'a incassat:

a) din ratele băncilor	Cor. 44,753.33
b) interese după acest capital	„ 1,797.19
La un loc	Cor. 46,550.52
c) din contră s'a spesat cu tipărituri etc.	„ 349.20
rămânând capital curat	Cor. 46,201.32

3. Capitalul de Cor. 46,201.32 se află plasat în următorul mod:

a) „Albina“, Cont-curent . . .	Cor. 25,568.—
b) libele de depuneri la bănci . . .	„ 15,168.32
c) Banca de asigurare, Cont-crt. . .	„ 3,625.—
d) in efecte	„ 1,000.—
e) la Eforia școlară, Brașov . . .	„ 840.—
Total	Cor. 46,201.32

4. Din ratele scadente în anul trecut mai sunt restante și deci urmează a se mai încasa Cor. 1665, iar din cele de pe anul curent Cor. 7300. La un loc deci sunt în restanță de pe anul trecut și cel prezent Cor. 8965, care sumă sperăm să se încasseze negreșit până la finea anului curent.

5. Ce privește acțiunea viitoare a „Solidarității“, direcțiunea are cea mai bună nădejde, că contribuiriile băncilor române se vor întregi la cel puțin Cor. 100,000, deoarece mai sunt încă destule bănci, cari nu și-au anunțat contribuiriile, iar altele, cari au subscris mai puțin decât li s'au cerut. Sumele, respective diferențele de contribuiri neanunțate fac Cor. 19,510.

Sperăm că și Eforia școlară din Brașov își continuă lucrările de încasare a contribuiriilor particulare și astfel, când împrejurările vor îngădui, vor fi suficiente mijloace financiare pentru a se începe zidirea noului edificiu școlar.

Grâul.

— Producția mondială. — Producția și consumația Europei.
— Grâul și războiul european. —

Printre multele chestii puse de actualul războiu european, una din cele mai grave este chestia grâului. Dacă acum 15 ani grâul trecea printr'o criză de supraproducție, prețul grâului scăzând până la 900—1000 lei de vagon, astăzi criza este contrară. Grâul se plătește 3500 până la 4000 lei vagonul, pe piețele Europei occidentale, multe popoare văzând cu groază în fața lor spectrul foametei.

În ajunul noii recolte de grâu a Europei, interesant este să arătăm situația mondială a grâului, în special situația grâului în Europa.

Producția mondială de grâu a fost în 1914 de 1.003 milioane chintale metrice, ceiace face 10 milioane de vagoane, față de 1.092 milioane chintale metrice în 1913. Producția mondială mijlocie a celor din urmă 5 ani a fost de 996 milioane chintale metrice, iar producția mondială mijlocie a celor din urmă 10 ani a fost de 933 milioane chintale metrice.

Rezultă dar că, producția mondială de grâu în 1914 a fost cu 890 mii vagoane adică 8.1 la sută mai mică ca recolta anului 1913, a fost egală cu producția mijlocie a celor din urmă 5 ani și întrece chiar cu 7.5% recolta mijlocie a celor din urmă 10 ani.

Să considerăm acum producția de grâu a Europei. În 1914, a fost evaluată la 5 milioane 900 mii vagoane, față de 6 milioane 710 mii vagoane în 1913, ceiace dă un minus de 810 mii vagoane. Consumația

de grâu a Europei fiind evaluată la 7 milioane 300 mii vagoane, rezultă dar că Europa are o recoltă deficitară de grâu, față de nevoile ei, continentul european fiind nevoit a importa grâu din celelalte continente. În 1913, Europa avea nevoie să importe 590 mii vagoane. Față de slaba recoltă din 1914, deficitul de grâu al Europei a ajuns în 1914 la 1 milion 400 mii vagoane.

În tabloul ce urmează dăm producția de grâu în 1914 și 1913, precum și consumația de grâu din principalele state ale Europei:

	Producția de grâu în mii de vagoane		Consumația
	1914	1913	
Rusia	2280	2800	2200
Franța	870	870	950
Italia	460	580	680
Germania	400	460	620
Ungaria	360	450	360
Turcia	330	330	360
Spania	315	290	310
Anglia	170	150	750
Austria	165	160	300
România	127	230	110
Bulgaria	125	160	140

Observăm că mai toate statele europene au o producție de grâu inferioară trebuințelor consumației. Statul cel mai tributar celorlalte state, pentru aprovizionarea sa cu grâu, este Anglia cu 580 mii vagoane, în urmă vine Italia cu 220 mii vagoane, Germania cu aceeași cifră de 220 mii vagoane, Austro-Ungaria cu 135 mii vagoane și Franța cu 80 mii vagoane. Spania și Turcia au o producție de grâu aproape îndestulătoare trebuințelor lor. Singure Rusia, România și Bulgaria au o producție de grâu, care depășește nevoile consumației, făcându-le, în parte, grânarele Europei.

Iată acum, în medie, pe cei din urmă 5 ani cantitățile de grâu importate de principalele state din Europa, precum și cantitățile de grâu exportate:

Principalele țări importatoare în mii de vagoane	Principalele țări exportatoare
Anglia 516	Rusia 400
Germania 204	România 128
Italia 152	Bulgaria 23
Belgia 143	<u>551</u>
Franța 92	
Elveția 44	
Olanda 33	
Austria 28	
Suedia 18	
Spania 10	
<u>1240</u>	

Constatăm că în medie, principalele state din Europa trebuie să importe 1 milion 240 mii vagoane de grâu, cari nu pot fi furnizate decât în mică porție de către trei state europene: Rusia, România

și Bulgaria. Deficitul de grâu al Europei în medie este de 689 mii vagoane.

Celelalte continente, în special cele două Americi, pot cu prisosință umplea golurile producției de grâu ale Europei. În medie, în cei din urmă cinci ani, Argentina a putut exporta 244 mii vagoane grâu, Canada 175 mii, Statele-Unite 143 mii, Indiile 132 mii, Australia 114 mii și Algeria 13 mii, ceiace face în total 821 mii vagoane de grâu.

Revenind la situația de astăzi a grâului pe piețele Europei, am constatat că deficiul de producție a grâului în Europa este pentru 1914 de *1 milion 400 mii vagoane*, care trebuie căutat pe celelalte continente.

Natura, ca totdeauna armonioasă, dacă a lipsit pe europeni de o producție de grâu suficientă, a produs cu îndestulare grâu pe celelalte continente. Argentina, în special Statele-Unite și Indiile au avut o recoltă din cele mai bogate. Statele-Unite vor putea exporta aproximativ 650 mii vagoane de grâu, Argentina 300 mii, Indiile 270 mii și Canada 170 mii, ceiace dă un total de *1390 mii vagoane*. Singură Australia, a avut în 1914 o recoltă de grâu foarte slabă, 80 de mii vagoane în 1914 față de 280 mii vagoane în 1913.

Din cele ce preced, rezultă că Europa, în caz că toate statele ei pot să se aprovizioneze cu grâu, de care are nevoie, are grâu necesar pentru consumația sa obișnuită. Cu toate acestea, prețul grâului este în mare urcare, fără vreo tendință ca această urcare să se oprească. Cauza este lesne de găsit: războiul european.

Războiul european a revoluționat toate condițiile obișnuite ale comerțului internațional de grâu. Țările exportatoare de grâu din Europa au avut singura lor cale de navigație, Dardanelele, închisă. Pe lângă aceasta, recolta lor fiind mult sub mijlocie, guvernele au trebuit, ca măsură de prevedere, din primele zile ale declarării războiului european, să prohibe exportul de grâu. Clienții acestor țări, în special Italia, au fost nevoiți să se adreseze aiurea. Așa că, Europa a trebuit să primească toate condițiile de preț ale piețelor vânzătoare în special ale Americii.

Principala cauză însă a urcării prețului grâului este urcarea prețului navlului. Navlul față de războiul european, nu și-a mai putut îndeplini misiunea de «proteguitor al depărtărilor». Nesiguranța mărilor, rechiziționarea vaselor de comerț au stânjenit mult navigația.

Ca urmare imediată am avut mari urcări în prețurile navlului. Navlu à 100 kgr. grâu dela New-York la Liverpool care costă 0,99 l leu 10 în Iulie 1914, costă 4,66 în Martie 1915, iar dela New-York la Genua dela 1,30 în Septembrie 1914 la 6 lei 08 în Martie 1915. Aceiaș urcare pentru navlurile Americii de sud. Dela Buenos-Aires la Liverpool navlu a 100 kgr. grâu, care costă 1,26 în Iulie 1914, costă 8,83 în Martie 1915, iar dela Buenos-Aires la Genua,

în acelaș interval de timp, dela 1 leu ajunge la 7 lei. Așa se explică de ce grâu, care se vinde 30—31 lei suta de kgr. pe piețele Americane, costă pe piețele Europei occidentale 38 până la 39 lei suta kgr., ajungând în Italia până la 40 și 45 lei.

În rezumat, criza grâului, nu este datorită unei *crize de producție*, ci unei *crize de transport*. Organizarea modernă a comerțului de cereale nu a putut îndeajuns prevedea urmările unui războiu european. Surprins de războiul general, comerțul de cereale dacă remunerează cu prisosință pe producători, în schimb condamnă pe consumatori să plătească scump urmările groaznicului conflict european.

„*Foaia de informațiuni comerciale*“.

0 acțiune în interesul invalizilor.

Guvernul a luat inițiativa unei mari acțiuni de stat în interesul invalizilor de războiu hotărînd organizarea acțiunii de ajutorare și protejare a acestor jertfe a războiului.

Prin o ordonanță, Nr. 3301/915, apărută la începutul săptămânei curente, guvernul a creat un *Oficiu r. u. al invalizilor* în fruntea căruia stă, ca prezident, însuși ministrul prezident, căruia îi este atașat un viceprezident, încredințat cu conducerea efectivă a afacerilor.

Noul oficiu al invalizilor este chemat a supraveghia întemeierea, susținerea și conducerea sanatoriilor destinate pentru tratamentul ulterior al invalizilor de războiu; a școalelor pentru invalizi, a atelierelor de prothese și a așezămintelor agricole și industriale de stat întemeiate în interesul existenței invalizilor. Oficiul invalizilor inițiază, conduce, sprijinește și supraveghează așezămintele înființate din inițiativă privată pe seama ostașilor ciungăriți, schilăviți și atinși de boale interne; administrează fondurile acestora, inițiază colecte, mijlocește ocazii de lucru și organizează patronagiul pe seama invalizilor.

Un senat, compus din 36 de membrii, numiți de ministrul prezident și pus sub prezidiul acestuia, are chemarea să întrețină legătura cu societatea în interesul invalizilor.

Ordonanța guvernului prevede înființarea a trei felii de *institute pentru invalizi*: sanatorii pentru tratamentul ulterior al invalizilor, ateliere de prothese și școale pentru invalizi. Scopul celor dintâi este a face pe ostașii invalizi, prin un tratament ulterior chirurgical, ortopedic, masajiu etc., iarăși oameni capabili a-și câștiga pâinea de toate zilele. Atelierele de prothese vor prevedea pe schilavi cu membre (picioare, brațe etc.) artificiale, iar școalele de invalizi vor da ostașilor schilavi, incapabili a-și continua ocupația de mai înainte, instrucții pentru alte carieri.

Prețul alimentelor în Germania.

„Vossische Zeitung“ stabilește de curând comparațiuni interesante pentru prețurile obiectelor de alimentație între cele 2 date: 15 Iulie 1914 și 17 Iulie 1915.

Prețul cărnei în comerțul de en gros, pe suta de kilograme în mărci, a fost:

	15 Iulie 1914	17 Iulie 1915
Bou, prima calitate	78.—	116.—
Bou, a doua calitate	69.50	102.50
Taur, prima calitate	74.—	105.—
Taur, a doua calitate	66.—	92.50
Vacă slabă	41.—	81.50
Vițel de lapte	120.—	146.25
Vițel prima calitate	92.—	113.75
Oi	89.—	130.—
Berbec	82.—	119.50
Porc	54.—	142.50

Majorările variază cu aproape 22 la sută pentru vițel și aproape de 164 la sută pentru carnea de porc.

Prețul legumelor tot în mărci și pe suta de kilograme, e următorul:

	15 Iulie 1914	17 Iulie 1915
Spanac	9.65	16.65
Fasole verde	8.35	27.75
Mazăre	4.—	27.70
Morcovi (banița)	2.95	3.90
Varza olandeză (100 bucăți)	16.—	27.30
Varză creată (banița)	4.35	9.40
Gulia	0.75	1.90

Aici, progresiunea variază dela 32 la sută aprox. (pentru morcovi) la 592 la sută (pentru mazăre).

Prețul de detaliu al untului, al cartofilor, se compar astfel:

	15 Iulie 1914	17 Iulie 1915
Untul (funtul)	1.31	1.88
Untura	0.75	1.78
Cartofi (funtul)	0.07	0.14
Ouăle (bucata)	0.08	0.15

Majorările sunt la această grupă următoarele: Untul 43 jum.; Untura 140 la sută; cartofii 100 la sută, ouăle 87 jum. la sută.

REVISTA FINANCIARA.

Situațiunea.

Sibiu, 8 Septembrie 1915.

În piața internațională de bani nici o schimbare dela ultimul nostru raport săptămânal încoace. Discontul se menține cam la nivelul celui din săptămâna expirată. În London a costat $4\frac{7}{8}\%$, iar în Berlin $3\frac{5}{8}\%$.

În piața internă de bani s'a resimțit în primele zile ale luni o ușoară încordare, care însă a fost tre-

cătoare și de prezent caracteristica pieței este lipsa de afaceri. Discontul privat $3\frac{1}{4}\%$ pentru cambii de prima bonitate vieneze, $3\frac{3}{4}$ — $3\frac{7}{8}\%$ pentru material din Budapesta de aceeași categorie și $4\frac{1}{4}\%$ — $4\frac{1}{2}\%$ pentru cambii de portofoliu.

CRONICĂ.

Necrolog. Ioan Ciocan, deputat dietal, membru în direcțiunea institutului «Concordia» din Gherla a încetat din viață la 6 crt. în etate de 65 de ani.

— **Dr. Bucur Băra**, membru în direct. institutului „Lumina“ din Sibiu, și delegat-juriconsult la filiala acestui institut în Murășorheiu, cadet-aspirant de ofițer la reg. de inf. Nr. 62, a repausat la 8 crt. în Murășorheiu în etate de 35 de ani.

Adunarea generală a „Solidarității“. Rugăm 6n. noastre institute de bani, cari nu vor putea participa la adunarea generală dela 19 crt. prin reprezentanții lor, să binevoiască a transpune biroului «Solidarității» plenipotențe, pentru a putea încredința pe alții cu reprezentarea lor. Blanchetă de plenipotență se aclude la acest număr al revistei noastre.

Considerând marea aglomerare de străini în Sibiu, este consult ca ceice doresc să participe în persoană la adunarea generală să se anunțe din bună vreme la Redacțiunea Revistei noastre pentru a li-se rezervă camere la Hotel Europa (Boulevard).

Bancnote false à K 2.—. Precum se anunță din Viena circulează în public din nou bancnote false à K 2.—. Bancnotele poartă data de 1914 și principalele lor semne distinctive față de bancnotele veritabile sunt următoarele: în colțul stâng al părții austriace, în șirul al treilea, este tipărit *Dvuje krone* în loc de *Dvije krone*. Pe partea maghiară la dreapta după cuvântul *Buda* (din Budapest) lipsește mica linioară: —. La cuvântul: *Kormányzó* lipsește semnul accentului de pe *a*, iar *ő* din cuvântul *Főtanácsos* are numai un singur semn de accent (') în loc de două. Partea austriacă are data 3 August 1914, iar cea maghiară 5 August 1914

Cumpărările de cereale ale instituțiilor publice. În sensul unei ordonanțe recente a ministrului de comerț, publicată sub Nr. 57,483/915, întreprinderile industriale mai mari, întreprinderile de transport și de altă natură, cooperativele de consum, azilurile, internatele, spitalele, sanatoriile, administrațiile închisorilor, institutele de corecțiune, de învățământ și alte institute publice pot cumpăra cantitățile de cereale, ce li s'au încuviințat, până la 15 Octombrie a. c.

Școalele comerciale din Ungaria. Conform unei statistice oficiale au funcționat în Ungaria, în anul școlar expirat, 1914/15 în total 58 de școale comerciale: 48 școale pentru băieți și 10 pentru fete. În școalele acestea au primit instrucție în total 11,471 de elevi și eleve: 10,197 elevi și 1274 eleve.

Din totalul de 58 școale au fost: 20 școale comunale cu 4835 elevi; 20 școale de stat cu 3133 elevi. În școalele susținute de corporații au primit instrucție 2457 elevi, în școale confesionale 403 elevi și în școale private 643 elevi.

*

Controlul militar asupra scrisorilor destinate pentru străinătate. Pentru a ușura serviciul de control militar asupra scrisorilor, corespondența cu străinătatea este supusă la următoarele restricțiuni:

Textul scrisorilor să nu treacă peste cele două pagini (cuart) a hârtiei de epistolă. La scrisori nu se pot adăuga acluse, ce conțin comunicări. Scrisoarea trebuie să fie curată și legibilă. Scrisoarea secretă și semnele stenografice sunt interzise. Nu este permis a scrie prea îndesat și nici a scrie de-a-curmezișul peste șirele scrise. Scrisori comerciale (de afaceri), cari într'altel corăspund cerințelor de mai sus, pot avea și text mai lung decât de 2 pagini. La acestea se pot aclude: conturi, liste de prețuri și alte asemenea acluse. Invălițoarea (cuverta) poate fi numai din hârtie simplă sau alt material de invăliț; folosirea cuvertelor căptușite cu hârtie de mătase sau cu alt material este interzisă.

Corespondențe, cari nu corăspund normelor de mai sus și deci îngreunează controlul militar sau se expediază cu mare întârziere sau nu se expediază de loc la destinație.

*

„Banca Națională a României“. Situațiunea sumară la 14 August 1915 în comparație cu 16 August 1914 prezintă următoarele cifre:

Activ: Stoc metalic: Lei 269.622,696 și anume: aur (monete) Lei 168.383,386, aur depozitat L 25.220,000, aur (lingouri) L 205,000, disponibil și trate considerate ca aur L 75.814,310, (în 1914 L 209.750,224 și anume: aur (monete) L 153.124,578, aur depozitat —, aur (lingouri) —, dispōnibil și trate cons. ca aur Lei 56.625,646). Argint și diverse monete: Lei 439,502 (în 1914 Lei 677,745). Efecte scontate Lei 205.249,937 (în 1914 Lei 257.843,080). Imprumuturi pe efecte publice în cont-curent: L 48.094,687 (în 1914 L 93.121,110). Imprumul Statului de 15 mil. fără dobândă (1901): Lei 11.273,958 (în 1914 L 11.273,958). Imprumul în cont-curent pe bōnuri de tezaur 3% aur (1914 și 1915): L 233.985,747 (în 1914 Lei —). Efectele cap. social: Lei 10.699,576 (în 1914 Lei 11.999,357). Efectele fond. de rezervă: Lei 16.411,177 (în 1914 Lei 16.762,877). Efectele fondului amort. imobil., mobil. și mașinilor Lei 3.956,681 (în 1914 Lei 4.036,281). Imobile Lei 6.738,025 (în 1914 Lei 6.731,813). Mobiliar și mașini

de imprimerie: Lei 1.111,153 (în 1914 Lei 1.086,783). Cheltuieli de administrațiune: Lei 739,672 (în 1914 Lei 450,910). Efecte și alte valori în păstrare: Lei 138.894,041 (în 1914 Lei 135.932,567). Bonuri de tezaur 3% aur în gaj p. Impr. Statului: Lei 300.000,000 (în 1914 Lei —). Efecte în gaj și în păstrare provizorie: Lei 159.539,353 (în 1914 Lei 252.882,822). Conturi curente: Lei 20.440,537, (în 1914 Lei 25.005,866). Conturi de valori: Lei 22.366,309 (în 1914 Lei 23.449,741). Conturi diverse: L 35.619,064 (în 1914 Lei 6.293,688).

Pasiv: Capital: L 12.000,000 (în 1914 L 12.000,000). Fond de rezervă: L 39.780,616 (în 1914 L 37.179,870). Fondul amort. imobil., mobil. și mașinilor: L 5.907,700 (în 1914 L 5.526,192). Bilete de bancă în circulațiune L 688.806,370 (în 1914 Lei 521.681,375). Profit și Pierdere: L 4.902,667 (în 1914 L 3.810,594). Dobânzi și beneficii diverse: Lei 1.940,080 (în 1914 Lei 2.020,091). Conturi-curente și recepise la vedere: Lei 61.365,533 (în 1914 Lei 26.616,336). Efecte și alte valori de restituit: Lei 598.433,394 (în 1914 Lei 388.815,389). Conturi diverse: Lei 72.045,755 (în 1914 Lei 59.648,975).

Taxa: Scont 6%, dobânda 7%.

SUMAR.

Incassarea pretensiunilor restante. — Scumpetea. — „Solidaritatea“ pentru Școala comercială din Brașov. — Grăul. — O acțiune în interesul invalizilor. — Prețul alimentelor în Germania. — Revista financiară: Situațiunea. — Cronică: Necrolog, Adunarea generală a «Solidarității», Bancnote false à K 2—, Cumpărările de cereale ale instituțiilor publice, Școalele comerciale din Ungaria, Controlul militar asupra scrisorilor destinate pentru străinătate, Banca Națională a României.

Depozit românesc

de piane și armoniuri în Sibiiu.

Piane și pianine, din cele mai bune fabrici se pot procură cu prețuri foarte moderate la

Timotei Popovici,

profesor de muzică.

Sibiiu, Strada Cisnădiei Nr. 7 etajul I.

